

Keilailusanasto

abralon = hiontalaikka, jolla hiotaan pallon pintaa
ajoitus = heilurin ja askelten suhde suoritukseen
amerikkalainen pelitapa = sarjan ruudut pelataan vuorotellen rataparin kummallakin radalla
alapallo = suoria linjoja keilaava keilaaja, jolla ei ole paljon kierrettä
alakierre = suoraan keilaava keilaaja
all events = arvokisojen kaikkien osakilpailujen yhteiskilpailu, karsinta mastersfinaaliin
baana = keilarata tamperelaisittain
baker = joukkuekilpailun pelitapa, jossa joukkueen kukin pelaaja heittää vuorollaan vain yhden ruudun samaan sarjaan
breakpoint = keilapallon kulkulinjan kauimmainen kohta, jossa se kääntyy kohti patteria
cut = arvokilpailun karsintaraja
gutteri = ränni
ehjä ruutu, ehjä sarja = tilanne, jossa ruutuun tai sarjaan ei ole tullut yhtään missiä tai reikää
eurooppalainen pelitapa = sarjan pelaaminen samalla radalla
fikka = taskuosuma
finu = erikoiskilpailun loppukilpailu
flat = öljyä on saman verran tietyllä alueella
flippi = irrotus, jossa voimakkaalla ranteen avauksella saadaan aikaan tehokas pyörintä
fullroller = keilapallo pyörii peukalon ja sormen reikien välistä
funbowling = harrastekeilailu
handicap = pelaajan taitoa luonnehtiva tasointusluku, joka mahdollistaa eritasoisten pelaajien keskinäisen kilpailemisen
heiluri = käden ja pallon heilautus eteen-taakseen heittotilanteessa
helikopteri = pääasiassa aasialaisten käyttämä heittotekniikka, jossa rajusti pystyakselinsa ympäri pyörivä, yleensä kevyt pallo, heitetään kohti patteria
hirttoperä = keilaradan tavallista puhtaampi loppukuiva (perä), mikä saa pallon muuttamaan rajusti suuntaansa, "hirttämään" kiinni
hoito = radan suojaus, öljyn levitys radalle
hoitokone = keilaradan puhdistukseen ja öljyn levitykseen käytetty automaattikone
händäri = handicap, tasointus
ifk:n puoli = pallo osuu 1-keilan vasemmalle puolelle
imukasi = hyvästä taskuosumasta pystyy jäänyt keila nro 8
jenga = kierre
jokkekymppi = pallo on menettänyt liikaa energiaa keiloihin osuessaan. Hieman huono kierrepallo osuu taskuun, mutta 6-keila ei kaadakaan 10-keilaa, vaan jää ränniin
jonon = vähintään kolmen perättäiskaadon nimitys
joulukuusi = helpohko rataprofiilin muoto, keskellä paljon enemmän öljyä kuin reunassa
jättö = missi, tilanne, jossa keilaaja ei kahdella samalla ruudun heitollaan saa kaikkia keiloja nurin
kahvata = ohjata eli kääntää heitto liikaa vasemmalle (oikeakätinen pelaaja)
kaislikko = heitto ohjautuu kauas taskusta
keilapatteri = kymmenen keilan muodostama tasasivuinen kolmio, jonka kärkikeila on kohti keilaajaa
keilapöytä = radan päässä oleva alue, missä keilat seisovat
keli = radalle levitettävän hoitoöljyn määrä ja profiili, jolla pallon käyttäytymistä radalla ohjataan, vaikeutetaan tai helpotetaan

kierre = irrotuksen aikaansaama pallon pyörintä, joka muuttaa loppuvaiheessa pallon suuntaa
kinnuset = neljän kaadon jono
kirkko = keilojen 4, 6, 7, 9 ja 10 muodostama kuvio (oikeakätisellä)
klippi = tilanne, jossa toisella heitolla kahdesta tai useammasta pystyssä olevasta keilasta vain etummainen kaatuu
kotireikä = pystyyn jääneet keilat 3 ja 10 (oikeakätisillä), 2 ja 7 (vasenkätisillä)
kouru = ränni
kränkäri = voimakkaasti irrotushetkellä kättä kääntävä pelaaja
kuiva alue = keilaradan loppuosa, perä, jolle ei levitetä öljyä
kuollut pallo = pyörintänsä ja tehonsa liian aikaisin menettävä pallo
kyläkisa = paikallinen kilpailu, jossa ei ole isoja palkintoja
käpy = kansanomaisen nimitys tasointuspisteelle
kärkikeila = lähinnä heittäjää oleva patterin ykköskeila
lapiotyyli = kahdella käden tekniikalla suoritettu heitto
lipsi = keilapallon painomitta, pauna
liukukenkä = vauhdin viimeisellä askeleella liukuva keilaajan nahkapohjainen kenkä
luokka = kilpailijoiden jaottelu heidän tasonsa mukaan M-, A-, B-, C- ja D-luokkiin
lyhyt öljy = öljyn levittäminen radalle alle 37 jalan matkalle rajarikkoivasta lukien
masters = arvokilpailujen henkilökohtainen finaali
match play = jokainen jokaista vastaan pelitapa
merkki = tähtäyspiste, noin neljän metrin päässä keilaradalla rajarikkoivasta, tähtäystä helpottava nuoli
messenger = pöydällä liikkuva keila, joka kaataa muita keiloja
missi = paikkoheittolla ei onnistuta paikkaamaan (ei reikä)
muovi = paikkopallo
muurata umppeen = kolmen kaadon tekeminen sarjan viimeiseen eli kymmenenteen ruutuun
nasta seiska = tamperelainen sanonta hyvästä taskuosumasta jääneestä seiskakeilasta vasurilla
nousu = kierteen aiheuttama, radan lopulla tapahtuva pallon suunnan muutos kohti taskua
paikkopallo = kovapintainen ja vähäkitkainen suoraan kohti keilaa heitettävä keilapallo
pakettiseiska = taskuosuma, joka on hieman vahva ja josta jää seiska keila pystyy
paritulos = keilailussa 200 tai sen yli oleva sarjan pistemäärä, myös 200 tai sen yli oleva kilpailun keskiarvo
perä = keilaradan lähinnä patteria oleva osa, öljytön alue
pesä = 1-3 taskuosuma (oikeakätisillä), 1-2 (vasenkätisillä)
pikkumerkki = n. 2 metrin päässä rajarikkoivasta oleva tähtäyspiste
pistelaskin = "scooreri", automaatti, joka laskee sarjan pisteet
pitkä öljy = keilailutermin öljyn levittämisestä radalle yli 42 jalan pituudelta rajarikkoivasta patteriin päin
poliisi = "reinikainen, anoppi", pystyy jäävien keilojen 2 ja 8 sekä 3 ja 9 takimaiset keilat eli 8 ja 9
puro = ränni
putket = helppo rataolosuhde

pötkö = kansanomaisen nimitys vähintään kolmelle perättäiskaadolle
rannetuki = apuväline, joka estää rannetta taipumasta heittotilanteessa
reikä = keilailutermin, joka tarkoittaa, että kahden tai useamman keilan edestä tai välistä on kaatunut keiloja eikä 1-keila ole pystyssä
rima = keilaradan pinta koostuu 39 rimasta, joita pelaaja voi käyttää tähtäyksessä hyväkseen
rouhiva vajaa = ohuesta osumasta tullut kaato
round robin = jokainen jokaista vastaan pelitapa
ruutu = pistelaskun perusyksikkö eli yhteen patteriin heitetyt, korkeintaan kaksi heittoa
rälläri = "sivari", kaato, joka tulee ohuesta osumasta
saatto = käden heilahduksen loppuosa, joka jatkuu eteen ja ylös sen jälkeen, kun pallo on irronnut kädestä
sarja = kymmenen ruudun osa
semiroller = pallon pyörimisrata on otoreikien ulkopuolella
sivari = vajaa osuma 1-keilaan, mistä seuraa kuitenkin kaato
sivuttaispyörintä = pallon pyörintä liikkeeseen nähden sivusuunnassa
skyhook = vasemman rännin yli heitettävä heitto (oikeakätisellä)
snitti = keilaajan tuloksista muodostuma keskiarvo
sparrata = heittää täytteenä kilpailussa
spinnata pallo = kääntää kättä niin, että pallo pyörii pystyakselin ympäri
spinneri = hyrrä, pallon pinnan pyörimisrata on hyvin pieni
sporttikeli = haastava rataolosuhde
stereot = keilojen 4-6 ja 7-10 muodostama reikä takakierre, takapoka = keilapallon kiertäminen vasemmalta oikealle (oikeakätinen pelaaja)
talonmies = pöydällä liikkuva keila, joka kaataa muita keiloja
tasareikä = ensimmäisellä heitolla jää kaksi keilaa samassa tasossa vierekkäin pystyy
tasku = ihannekohta osumalle 1-3 keilojen väliin, vasenkätisillä 1-2 keilojen väliin
tasointus = keskiarvosta laskettava, huonommalle pelaajalle annettava pistehyvitys
toffo = karkealla abralonilla matakasi hiottu pallo
tripla = kolme peräkkäiskaatoa
tupla = kaksi peräkkäiskaatoa
tutti = keilapallon sormenreikiin liimattava ontto muoviputki, jonka avulla saa paremman otteen pallostä
tuubi = perättäiskaatojen kansanomaisen nimitys
törä = helppo rataolosuhde
täryvitonen = vajaasta osumasta jäänyt vitoskeila, joka jää heilumaan
tyhjä = reikä tai missi
TÄYTEMIES = puuttuvan kilpailijan tilalla käytettävä keilaaja, jonka tulosta ei lasketa kilpailuun
vasuritörä = rataolosuhteet ovat vasenkätiselle suotuisemmat
vuotava reuna = radan reunaan heitetty pallo ei nouse taskuun, vaan jää "kellumaan" reunalle
wet-dry = radan keskellä on öljyä, reunassa ei, ja näiden ero on liian suuri hallittavaksi
ylipuoli = pallon kiertyminen 1-keilan vasemmalle puolelle, vasenkätisillä oikealle puolelle
ämpäri = keilojen 2-4-5-8 tai 3-5-6-9 muodostama ryhmä